

Nagy érdeklődés között kezdődött meg a diákdráma főtárgyalása.

A gyilkos fiu tagadja bűnösségét. A védő vádat emel a pör egyetlen tanuja ellen.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) Ma reggel kezdtek meg a külföldi tudósítók példátlan érdeklődése mellett, a steglitz gyilkosság ügyének — tárgyalását. A bűnpör vádlottja Paul Kranz nyolcadik osztályu gimnazista, aki a vádirat szerint rávette osztálytársát, Günther Schellert, hogy lője agyon Johann Stephant, hugának szerelmest és amikor ez megtörtént, Kranz agyonlőtte Schellert. A rejtélyes bűnügy egyetlen tanuja Hilda Scheller, az egyik áldozat huga.

Mint megírtuk, egy este Kranz és barátja, Günther Scheller együtt mentek haza Schellerék villájába, amikor Hilde Scheller kiszaladt Kranz elé és izgatottan mondta, hogy régi szerelmese, Johann Stephan bent van hálószobájában és kéri, ne árulja el, hanem vigye el bátyját valahova, míg Stephant kiszökteti. A két diák a konyhába ment, ahol reggelig likórozott, de a cukrászsegéd még akkor sem távozott a villából. Erre a leány egyik barátja, aki viszont Günther Schellerbe volt szerelmes, elrejtette a cukrászsegédet, aki elbujva festé, mikor osonhat ki az ajtón. A két diák közben elhatározta, hogy agyonlővi a cukrászsegédet és Hilde Schellert. A leány barátjával a fürdőszobában tartózkodott, amikor a két diák benyomult a hálószobába. Néhány pillanat alatt két revolverlövés dördült el. A vádirat szerint Günther Scheller agyonlőtte a cukrászsegédet, majd Kranz agyonlőtte barátját. Ezzel szemben Kranz azt állítja, hogy barátja a gyilkosság elkövetése után öngyilkos lett.

Tegnap este érdekes meglepetést hozott a Kranz-per, amennyiben Kranz védője indítványt terjesztett elő az ügyészségen, hogy Hilde Schellert helyezze vád alá, mert nem tett feljelentést a gyilkosság előzményeiről, pedig már a gyilkosságot megelőző reggelen hallotta, hogy bátyja rendkívül dühös Stephanra, azt is látta, amikor bátyja a hálószoba felé ment. Tudnia kellett volna, mi készül és ha kellő időben értesítette volna a hatóságokat, a tragédiát meg lehetett volna akadályozni. A fiatal gyilkos a vizsgálati fogságban az asszonyok és leányok levelekkel árasztotta el, amelyben részvevőikről biztosították. Barátjaihoz intézett leveleiből olvasható, hogy tette dacára, nem vár súlyos büntetést, mert azt reméli, hogy az esküdtszék meg fogja érteni azokat az indokokat, amelyek a gyilkosság elkövetésére ösztönözték.

Feszült érdeklődéssel figyelte a mai tárgyalás közönsége a fiatal diákot, kit a vizsgálati fogság rendkívül megviselt. A fiu beteg benyomását tette mindenkire. Az elnök megkezdte Kranz kihallgatását, amely egész délelőtt tartott.

A késő éjszaka érkezett táviratok szerint Kranz igen érdekes vallomást tett. Elmondotta életvitelét, iskolaéveit és kijelentette, hogy elvesztette tanulási kedvét, mert önálló akart lenni. Irói hajlamai is voltak. Elmondotta, hogy két évvel ezelőtt elköltözött hazulról és háromnegyed éven keresztül barátságban volt egy leánnyal, míg meg nem győződött arról, hogy a leány legjobb barátjával csalsa meg. Amerikába akart menni de csak Münchenig jutott el és ezért visszatért Berlinbe. Zülleni kezdett és ebben az időben ismerkedett meg Scheller Güntherrel. Elmondja a tragédia éjszakáján történeteket:

— Az előző éjszakán az öreg Scheller Stockholmba utazott és Hilde a kedvesem lett. A tragi-

kus éjszakán pedig Scheller Güntherrel kimentünk steglitz villájukba. A villa lépcsőjén szembe jött velem Hilde, akiről láttam, hogy zavarban van és láttam azt is, hogy benn a sötétben, egy alak áll. Bementem a szobába és ott találtam Hildét, barátját Ratti Elinort és Stephant. Hilde meg-

Bratianu Vintila új tárgyalást kezd a nemzeti-parasztpárttal.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Politica szerint Bratianu Vintila tegnap tanácskozást folytatott Popovici Mihályval. A diszkusszió tárgya a volt miniszter külföldi impressziói és a kormánybukató akció volt. A megbeszélés létrejötté an-

kért, ne áruljam el Günthernek, hogy Stephan ok van. Hirtelen magunkra maradtunk Elinorral és szeretkeztünk, majd később észrevettem, hogy Günther kettőnkre zárta az ajtót. Amikor kijutottunk, Elinor elment. Stephan, Hilde hálószobájában volt. Mi inni kezdtünk Güntherrel és ivás közben bevallottam, hol van Stephan. Mindketten itások voltunk már és elhatároztuk, hogy öngyilkosok leszünk. Hirtelenül golyó süvített el felem mellett és Hilde berobant a szobába. Ekkor mondotta Günther: — Ha mi meghalunk, haljon meg Stephan és Hilde is. Megbeszéltük, hogy Günther lövje Stephant és magát, én pedig Hildét és magamat.

Feljelentések lavinája az aradi Egyesült Bank ellen.

Ujabb panasz érkezett az aradi ügyészséghez. — A vizsgálóbíró megkezdte a kihallgatásokat a feljelentések ügyében.

(Arad, febr. 9.) A fizetéseképtelenné vált aradi Egyesült Bank r.-t. ellen az utóbbi napokban a feljelentések valóságos lavinája indult meg. A betétesek aggó félelmükben, hogy pénzüket elveszithetik, csalással és jóhiszemőségük bűnös kihasználásával vádolják a pénzügyet vezetőségét. A feljelentések sorát — mint ismeretes — Dante Gherman dr. ügyvéd feljelentése nyitotta meg, aki nagyszámú hitelező nevében csalás címén kérte a vizsgálat megindítását az Egyesült Bank r.-t. vezetői ellen. A vizsgálatot az ügyészség el is rendelte s az ügyben már hetek óta folynak a kihallgatások Sotirescu vizsgálóbíró előtt, aki munkatársunknak a feljelentésekkel kapcsolatban egyes lapok nyomán a városban szálló hírekre vonatkozólag azt a kijelentést tette, hogy a nagyszámú feljelentésre és a feljelentések hatalmas anyagára való tekintettel pozitív intézkedések mindezekig nem történhettek az ügyben, annál kevésbé, mert még mindig folynak a kihallgatások s a pénzügyet könyveinek átvizsgálásáról sem érkezett még be a szakértői jelentés.

A vizsgálat gyors lefolytatását különben lényegesen megnehezítik az újabb feljelentések. Megírtuk, hogy özv. Szabó Lajosné betétes is feljelentést tett a bank ellen, a közölt 166.000 lejes betétjének azonban nyoma sincs a pénzügyet könyveiben. Mára aztán kiderült, hogy özv. Szabó Lajosné nemcsak a maga, hanem nagynénje, Supovics Mária és nagybátyja, Kokos Lajos betétesek nevében tette meg a feljelentést. Supovics Máriának ugyanis összesen 155.000 lejt betéte van az Egyesült Banknál és ebből 43.500 lejt a bukás előtt három nappal, 1927. október 23-án, Kokos Lajostól pedig — akinek a betéte összesen 10.692 lejt tesz ki — 4000 lejt közvetlenül a bukása előtt való napon fogadott el a pénzügyet, a mely ezáltal — a feljelentés szerint — kimerítette a csalás kritériumát, hiszen a bank vezetőségének egy nappal a fizetéseképtelenség publikálása előtt már tudni kellett volna, hogy az összeroppanás elkerülhetetlen. A mai napon beadott újabb feljelentést pedig Bucovicu Aurel betétes tette meg, aki feljelentésében elmondja, hogy két nappal ezelőtt, február 7-én idős édesanyját azzal a megbízatással küldte

mak köszönhető, hogy a kormány a legutóbbi nemzeti-parasztpárti gyűlésekkel szemben megfelelő toleranciát tanúsított, de mincs kizárva, hogy a találkozás kezdeményezője lesz újabb tárgyalásoknak a kormány és a nemzeti-parasztpárt között.

fel az Egyesült Bankba, érdeklődjön meg, nem fizethetik-e ki kisebb, mindössze 6000 lejes betétjét, miután úgy értesült, hogy a 10.000 lejes aluli betétek visszafizetését a pénzügyet állítólag már megkezdte. A bankban aztán az idős hölgyel valamit aláírtak s ő csak másnap tudta meg, hogy anyja a szokásos belegevező nyilatkozatot írta alá, nem tudván azonban, hogy abban miről van szó. Miután ő anyját erre nem hatalmazta fel, kéri az ügyészséget, csalás címén indítsa meg az eljárást a bank vezetőisége ellen. A feljelentést — mint a többi feljelentést is — Gitta Ágoston főügyész-helyettesnek osztották ki referálás végett, aki azonban a feljelentésnek tekintetében még nem intézkedett, valószínű azonban, hogy a feljelentők kihallgatása után az iratokat már a holnapi nap folyamán Sotirescu vizsgálóbíróhoz teszi át további intézkedés végett. Hogy azonban a feljelentések alapján az ügyészség készít-e vádiratot a bank megvádolt vezetőisége ellen, illetékes helyen szerzett információink szerint még nem bizonyos.

A feljelentések és a különféle szállongó hírek tekintetében különben munkatársunk ma beszélgetést folytatott a pénzügyet egyik vezetőjével, aki — mint kijelentette — egy timisoarai és egy erdélyi lap által közölt és nagy szemenciónak beállított közléseinek nagyrészt demontámi kénytelen. A pénzügyet vezetőjének nyilatkozata szerint a bank vezetőisége nem áll rendőri felügyelet alatt, viszont az igazgatóság tagjai — kettő kivételével — egyetlen banival sem tartoznak a banknak. Ami pedig azt illeti, hogy a törvényszék cégbírósa a bank utolsó közgyűléséről szóló jegyzőkönyvet visszautasította, ez a hír szintén nem felel meg a valóságnak, mert a jegyzőkönyvet mind össze némi pótlás, illetve kiegészítés végett adták vissza. Ezt különben a cégbíróság részéről is megerősítették. Kijelentették még a pénzügyetnél, hogy a passzívák — épenugy az aktívák — nagysága még nincs pontosan összeállítva.

— Megfelelheték az új tüdőkörházi gondnok kinevezését. Aradváros tanácsa legutóbbi ülésén megerősítette és véglegesen kinevezte Cetatean-Csaba Istvánt, a tüdőszanatórium új gondnokát állásában. Joanas Vasil volt tüdőkörházi gondnok ma felebbezést nyújtott be a belügyminisztériumhoz a kinevezés ellen. Felebbezésében az új gondnok azzal érvel, hogy a minisztérium az ügyének megvizsgálására Peter Julian belügyi vezérfelügyelőt delegálta, aki azonban még nem tett jelentést és így elbocsátása még nem lehet végleges. Értesülésünk szerint a város azzal válaszol a felebbezésre, hogy a permanens bizottság hatáskörébe tartozott Joanas elbocsátása és így ügyére visszatérni már nem lehet, amely tényt egyébként Peter Julian vezérfelügyelő maga is konstataulta.

ORVOS, AKI ÖLT . . .

CONRAD VEIDT

Jegyelővétel

az APOLLOBAN.

Tolsztoj Vera grófnő nyolc órát dolgozik naponta egy prágai fodrászszalonban, mert így írja elő a kollektív szerződés.

Beszélgetés Tolsztoj Leó unokáival.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójának távirata.) Negyvennyolc órája zuhog már a kellemetlen téli eső oly intenzitással, amelyet esővel kapcsolatban még sehol a világon nem tapasztaltam. Feltűrt galériárral indul tehát utnak a riportert, hogy felkeresse Tolsztoj Vera grófnőt, a nagy Tolsztoj Leó emigráns unokáját, aki tradíciókat és egy rózsaszínű élményekben gazdag arisztokrata múlt emlékeit elhessegetve magától, egy prágai női fodrászszalon díkrektrise lett.

A város legforgalmasabb pontján, a Vencel-tér egyik sarokházában van Jozef Vacek kozmetikai és fodrászszalonja, ahol a prágai társaság elegáns hölgyei adnak egymásnak találkozót. Jócsengésű neveket viselnek Vacek mester törzsvendégek, ha ebbe a jócsengésbe bele is játszik itt-ott annak a sok arany-nak a csörgése, amelyet reprezentálnak. Az emeletre vezető lépcsőt vastag, puha szőnyeg fedi s kívülre is kihallani a vonósnegyes zenéjét, mely a hét két napján délutáni koncertet ad itt a szalonban.

— Tolsztoj grófnőt keresem — mondom a lívrés ajtónállónak — beszélni szeretnék vele.
— A komessz a nagyteremben van, tessék ott érdeklődni iránta.

Bent a zenekar modern táncslágert nyuz jobb ügyhöz méltó buzgalommal, a hölgyek ügyet sem vetnek a muzsikára, hangosan szinte kiabálva diskurálnak. Nem kell sokáig várnom Tolsztoj Verára. Néhány perc múlva ott is ülünk már a hatalmas üvegablak előtt, két bársonyfotóiban, egymással szemközt. Az eső óriási, kövér cseppekben hull, hull az üveg táblára. A kvartett elhallgatott.

— Szívesen mondanék sok érdekeset magamról — kezdi a beszédet Tolsztoj Vera — de nincs mit, oly eseménytelen az életem.

Vékony, fekete szövetből készült ruha feszül a testére, nyakában talmi gyöngyör lóg. A haja szőke, de nem emlékeztet a markánsfejű szláv főúri asszonyokra, ha nem tudnám, hogy Tolsztoj Leó unokájával ülök szemközt, inkább germán polgárnőnek tartanám. Titkon az arcát figyelem, Szimpatikus, de jelentéktelen női arc, lelki tusák s keserűség nem hagyják nyomukat rajta. Arcvonásait enyhe melan-kólia őrli meg.

— Mit mondjak magamról? Miért érdeklí a világot az én sorsom? Ugy élek, miut minden más dolgozó szegény ember. Nyolc órát töltök naponta az üzletben, annyit ír elő a kollektív szerződés. Ugy van, a kollektív szerződés — ismétli a grófnő, aki észrevette, hogy e szónál elmosolyodtam — ezeket a szavakat már régen megszoktam. Arra pedig, ami elmult, a legjobb nem is gondolni. Dolgozni akarok. Bár nem volna muszáj. A csehszlovák kormány és a szovjet orosz kultúr népbiztoság tekintélyes évjáradékot ajánlottak fel nekem és édesanyámnak. Mindkettőt visszautasítottuk. Ami fizetést itt kapok, abból megélünk, ha szűkösen is. Az orosz arisztokrácia itt élő tagjaival ritkán jövünk össze. No de alig is akad időm rá, hogy privátéletem éljek. Szabad óráimat olvasással és sétával ütöm el.

A zenekar egy mexikói tangóba kezd, a hegedűkön, a brácsán, a csellón szordinó van, halkán reszket a buja melódia a teremben, az oldalsó fülkéből behallatszik a kvarclámpa és a villamos masszírozókészülék zizegése. Az egyik palma alatt egy kissé kövérkés hölgy Mária Orskáról áradozik, miközben kezelés alatt álló mitesszereit vizsgálgatja egy csiszolt zsebtükörben.

— A lapok hozták, hogy Hollywoodba megy filmezni. Igaz? — kérdelem.

— Erről szó sincs — válaszolja nevetve a díkrektriss — én is csak a lapok révén tudok erről. Ezekből a hírekből csupán annyi felel

meg a valóságnak, hogy tavaly a hollywoodi Metro-Goldwyn filmgyár képviselője szerződést kínált nekem néhány megfilmesítendő Tolsztoj-regény főszerepeinek eljátszására. — Persze nevettem a dolgon s nem fogadtam el az ajánlatot. Nem kedvelem az amerikai szellemet, az egyre nagyobb tért hódító amerikanizmust. De hogyan is lehetne közös nevezőre hozni a szentimentális orosz lelket a yenki goromba anyagiasságával? Nem, nem me-

Aradváros segítségére siet a hadirokkantoknak

Hivatalos bizonyítvánnyal igazolja állampolgársági jogosultságukat. Ötvenre szaporodott az állampolgárságnélküliek száma.

(Arad, február 9.) Az aradi I. O. V. hivatal — mint azt ma megírtuk — a hadügymiszteri rendelet értelmében folytatja az igazoltatásokat, annak megállapítására, hogy a segélyt élvező aradi és aradmegyei hadirokkantok, hadiözvegyek és árvák rendelkeznek-e román állampolgársággal. Ez a felsőbb rendelkezés illetve annak nyomán megindult ellenőrzés természetesen nagy kétségbeesést keltett az érdekeltek között, miután igen sokan vannak, akik hivatalos mulasztás folytán, még ma sem rendelkeznek állampolgársággal. Jelentő példája ennek az, hogy míg az első két napon hét ilyen hadirokkantot, vagy özvegyet találtak, mára ez a szám 50-re szaporodott fel.

gyek Amerikába! Tudom, hogy úgy sem a szénésznőt nézné bennem a pavenu utvilág, hanem a gigászi Tolsztoinak jelentéktelen unokáját. Ez sértene önérzetemet!

— Egyéb terveim? Nincsenek. Itt maradok egyelőre Prágában és folytatom új messterségemet. Később? Hazamenni Oroszországba? Talán. Nem vagyunk politikai menekültek, önként jöttünk a száműzetésbe. De most bocsásson meg, — s kezét nyújtja. — Rémesen deprimáló ez az örökké zuhogó eső.

Kimézünk az ablakon. Lent az uccán sűrűn egymás mellett lobognak a kinyitott esernyők, mintha nagy, fekete ballonok usznának egy szennyvizű tó tükreán.

Az érdekeltek nagy küldöttsége kereste fel ma délelőtt Angel István dr. polgármestert, akit sirva kértek arra, segítsen rajtuk. A polgármester belátta nehéz helyzetüket és rendelkezett arról, hogy az állampolgárság nélküli maradtaknak a város illetékes ügyosztálya hivatalos bizonyítványt adjon ki, amelyben igazolja, hogy minden joguk megvan arra, hogy román állampolgárok legyenek, csupán hivatali mulasztásból kifolyólag maradtak ki a listából. Remélhetőleg ennek a bizonyítványnak birtokában nyugodtan tovább vehetik fel kis járulékaikat, amelynek hiánya nyomorba taszítaná a szerencsétleneket.

Szabadiábra helyezték az öngyújtással vádolt aradmegyei malomtulajdonost.

(Arad, február 9.) Radu Pascu vizsgálóbíró tegnap szabadiábra helyezte Franck Ádám pancotai malomtulajdonost, aki ellen — mint megírtuk — egy timisoarai biztosítótársaság azt a vádat emelte, hogy saját maga gyújtotta fel hatalmas műalmát.

amely teljesen elpusztult. Miután a vizsgáló adatait nem adtak okot a további fogvatartásra, Pascu vizsgálóbíró elrendelte az ártatlanul meghurcolt malomtulajdonos szabadon bocsátását és Franck Ádám már a tegnapi napon elhagyta az aradi ügyészség fogházát.

Aradi festőművész érdekes karrierje.

(Két esztendő alatt komoly, nagylehetségű művész lett az aradi fiubból.)

(Arad, február 1.) Néhány nappal ezelőtt az aradi Kulturpalota kistermének megnyitott ajtajai, hogy egy markánsarcú fiatal művész vonuljon be rajtuk. Talán némi szorongás is lappangott Soós István lelkében, amikor először a nyilvánosság elé bocsátotta alkotásait, csapongó fantáziájának, elmélyedő gondolkodásának szülöttjeit, de azután erőt vett benne az önbizalom és reménnyel tekintett az első látogatók szemébe. És sorban felvonultak a műértők, meglepetés, néma csodálat vértányát az arcokon, a vásznakraól le sugárzó alkotóerő, a tehetség valósággal bilincsbe verte az ajkakat. Arad egyik legismertebb rajzoló művésze csak ennyit jegyzett meg Soós István műveire:

— Ez a fiatalember maga sem tudja talán, milyen nagy tehetség.

A fiatal, 30 esztendőes festőművész pedig szerényen bevonul a terem egyik zugába és onnan tekint végig még egyszer esztendőkre kemény munkájának eredményeit. És ugyanolyan csendesén válaszol a kérdésekre, amelyek a saját személyére vonatkoznak, s nem a munkáira.

— 1921-ben kerültem Budapestre, ahol Vaszarvánál kezdtem. Másfél esztendőig dolgoztam Vaszary keze alatt és akkor átmentem Rudnay mesterhez, akinek egyénisége közelebb állott hozzám, akinek felfogása és alkotásai jobban megragadtak. Mellette dolgoztam 1925-ig és akkor hazajöttem Aradra tovább dolgozni és küzdeni az érvényesülésért. Azóta csak dolgozom. Ez az első alkalom, hogy a közönség elé lépek, hiszen a szokásos akadémiai kiállítások, amelyek számunkra kötelezők voltak, nem nyújtottak módot arra, hogy egyénit, eredetit produkáljunk. Most 72 munkát állítottam ki, alig egyharmadát a kész festményeimnek, rajzaimnak és karcaimnak. De mielőtt elhoztam ide, az aradi Kulturpalotába dolgoimat, háromszor is kiválogattam a kiállításra alkalmasakat és remélem, elég szigorú kritikusa voltam önmagamnak.

— Későbbi terveim? Még nem határoztam el magam végleg arra, mit akarok. Ha a kiállítás anyagilag is jól sikerül, akkor szeretnék Párisba menni, ott tölteni néhány hónapot és tanulni, felszívni minden újat és szépet. Friss impressziók, új tájak, más arcok és gondolatok erőteljesebb tempót diktálnak a munka folytatásában és ezért nagyon fontos volna, hogy néhány hónapot a művészetek Mekkájában tölthessek.

Uj látogatók jönnek, többek között dr. Nichi Lázár, a Kulturpalota igazgatója, aki megtekinti a Kánai mennyegző c. képet, amely egyike Soós legszebb alkotásainak és amelyet a város akar megvenni a Kulturpalota részére. A fiatal művész néhány perc múlva tüzzel magyaráz az igazgatónak, ki meglepetéssel szemléli a nagyszerű alkotásokat. Soós István elindult az Értől és talán nem is telik bele oly sok idő, amíg eljut az Oceánig.

SPORT

O Az aradi footballbírák rendkívüli közgyűlése a mai napon este fél 9 órakor, a Kánya-étterem külön termében.

Kereskedőknél jól bevezetett helyi ügynököket keres
AMITIE-iroda. Személyes jelentkezés délután 5-8 között Sándor Ferenc könyvkereskedésében.

— Volt tábornokok nyugdíja. Prágából jelentik: Ma 356 egykori osztrák-magyar tábornoknak emelték fel a nyugdíját, hosszas parlamenti vita után. A tábornokok között szerepel többek közt: Böhm-Ermolli, gróf Zedwitz, Lobkovitz Zdenkó.

**„A szerelem rózsái”
SHIRIN
látványos nagy revü az aradi színházban.
Premiere hó 16-án.**

Mezőgazdasági szak könyvek

Aranyozóke ingyen Sándor Ferencnél.

Akló a tömeges tejelkobzás ellen Aradon. Az aradi Mezőgazdák Szövetkezete ma memorandummal fordult Aradváros vezetőségéhez, a piaci tejvizsgálat és elkobzás ügyében. A memorandum leszögezi, hogy a szövetkezethez számos panasz érkezett eddig az aradmegyei tejtermelők részéről, hogy az aradi piacon hamisítottak minősítik a teljesen jó árulukat is és azokat elkobozzák. A szövetkezet kéri a várost, intézkedjék aziránt, hogy csak azt a tejet kobozzák el, amely tényleg hamisított, miután a városnak nem lehet célja, hogy elriassza a tejárusokat az aradi piacról. Javaslatot tett arra, hogy szakértők működjenek a tejvizsgálatnál és kéri a várost, léptessen életbe olyan intézkedést, amely szerint csupán a szemmel láthatólag, durva módon hamisított tejet kobozzák el a helyszínen, míg a gyanús tejet előbb vizsgálják meg a laboratóriumban és csak akkor kobozzák el, ha kétségtelenül bebizonyítják azt, hogy hamisított.

Kijavítják az aradmegyei hidakat. Az állami erdőigazgatóság ma értesítette a megyei prefekturát, hogy az aradmegyei hidak részére ingyenesen hajlandó fát adni az állami erdőkből. A megyének csupán a szállítási költségeket kell fizetnie, ami azonban minimális összeget tesz ki. Ennek alapján a megye most erős tempóban megkezdte az aradmegyei hidak javítását.

Szovjetdelegáció Németországban. Londonból jelentik: Rudsutak szovjet vasúti népbiztos és Seimann, a szovjet állami bank elnökeinek vezetésével orosz kereskedelmi delegáció érkezett meg Berlinbe. A berlini lapok a német-orosz kereskedelmi kapcsolatok erős kifejlődéséről írják. A látogatás az angol sajtóban óriási feltűnést keltett.

A megszökött Daudet visszatér Franciaországba. Párisból jelentik: A lapok szerint Daudet, a royalista vezér, akinek a párisi börtönből való kalandos szökésével heteken keresztül foglalkozott a világsajtó, az orvoskongresszus alkalmával február 13-án megjelenik a kongresszus bankettjén, hogy alkalmat adjon a rendőrségnek arra, hogy letartóztassa. Daudet — mint ismeretes — Belgiumban bujkált mostanáig és a royalista orvosok kongresszusának idejét alkalmasnak találta a hazatérésre.

Gramophonok és lemezek

óriási választékban Mededius-cégnél

Felhívás a hozománybiztosító vezértől. Emerich János, a kötvényhamisítással, csalással és sikkasztással vádolt volt főhadnagy ügyében Radu Pascu vizsgálóbíró már napok óta folytatja a kihallgatásokat. Emerich mai kihallgatásán még mindig ragaszkodott ahhoz az állításához, hogy őt egy Fritsch nevű igazgató Sibuban biztá meg a „Globus” biztosító-társaság aradi vezérigvénységének felállításával s Fritsch megbízása alapján rendelt meg a szükséges nyomtatványokat és csinált üzleteket. Emerich, — állítása szerint — mindössze 30.000 lejt inkasszált be a „Globus” üzleteiből s ezért most Radu Pascu vizsgálóbíró a sajtó útján intéz felhívást a közönséghez, hogy mindazok, akiket Emerich János, akár a nem létező „Globus” nevében, akár más címen megkárosított, jelentkezzenek a vizsgálóbírósnál.

Az aradi vágóhid igazgatójának rágalmazási pöre. Alexandrescu Mihály dr. állatorvos, aradi vágóhídi igazgató — mint megírtuk — a napokban hatóság előtti rágalmazás és becsületsértés címén feljelentést tett az ügyészségen Cresta Sándor és Weber Agoston vágóhídi tisztviselők, valamint Eisele József, Muscan Ilarie, Soltész Andor és Schmidt Antal aradi mészáros mesterek ellen. Alexandrescu dr. feljelentését ma tette át a vizsgálóbírósnál, ahol az ügyben Radu Pascu vizsgálóbíró folytatja le a vizsgálatot.

Márciusban nem lesz kisantant-konferencia

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Iletékes helyen tévesnek jelentik ki a sajtónak azokat az információit, hogy a kisantant március közepén Bucarestiben értekezletet tart. A legközelebbi konferencia időpontját még nem állapították meg, de az semmi esetre sem lesz márciusban, miután a külügyminiszterek ebben a hónapban Genfben amúgy is találkoznak és megbeszélést tartanak. A konferencia csak későbbben lesz és valószínűleg nem Bucarestben, hanem Mehádián.

Kommunista szervezetnek nézett vallási gyülekezet. A oluji rendőrség felrobbantott egy titkos vallási összejövetelt.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) Egyes lapok szenzációs kiadásban közölték, hogy az éjszaka a cluji hatóságok nagyszabású kommunista összeesküvést fedeztek fel a város központjában. A cluji (kolozsvári) állambiztonsági hivatal, a rendőrség és mintegy harminc csendőr megerősítésével egy régebbi nyomozás alapján körülzárták a Szondy-uca 17. számú házat, ahol behatolva, mintegy harminc kommunistát éppen ülészeközben találtak. A hatósági közegek az ülészeközket nyomban letartóztatták és a házban lévő iratokat lefoglalták. A lefoglalt iratokból megállapítást nyert, hogy az összeesküvés vezetői Walczér Pál németországi kommunista és egy Fallinger Antal nevű osztrák agitátor, akik állítólag az amerikai kommunista szervezetektől kapott pénzen fejtettek ki Romániában kommunista propagandát. A romániai organizáció vezetői Mogyorósi Márton besztzercei vasmunkás és Faluvégi Dénes cluji (kolozsvári) lakos. A szervezkedés vezetőit nem sikerült elfogni, de körözésüket elrendelték. A letartóztatottakat a cluji (kolozsvári) sziguranca kísérte, ahol megkezdődött a kihallgatásuk.

A szenzáció azonban rövidéletű volt. Éppen a kihallgatásokból derült ki, hogy szó sincs kommunistaszervezkedésről. Erről ma cluji tudósítónk a következőket jelenti: A reggeli lapok híradásai szerint a cluji rendőrség és a sziguranca tegnap éjjel egy kommunista össze-

Elárverezett királynői diadém. Londonból jelentik: Mária Antoinette rubinnal és gyémántokkal kirakott nyakszallagáért és diadémjáért ma árverésen 2150 fontot adtak.

Tétre béreljen Kerpel könyvtárában.

Az aradi Iparosok Temetkezést Segélyező Csoport igazgatósága értesíti tagjait, hogy évi rendes közgyűlését nem a városházán, hanem az Iparos Otthon nagytermében tartja meg, folyó évi február hó 12-én délelőtt 10 órakor. Figyelmeztetnek az iparos tagok, mint akiknek szavazati joguk van, hogy tagsági igazolványukat hozzák magukkal, mert csak igazolvánnyal ellátott tagok bocsájthatnak be a terembe. Az igazgatóság.

RÁDIO-MŰSOR. Péntek, február 10. Wien-Grác. 20.30. Hangverseny. — Berlin. 20. Operaelőadás. — Boroszló. 16.30. Hangverseny. — Frankfurt a. M. 20.15. Vonósnégyes. — Milano. 20.50. Zenekari hangverseny. — München. 20. Szimfonikus hangverseny. — Nápoly. 20.50. Operaelőadás. — Pozsony. 19.40. Gramofonzene. — Prága. 21.10. Szórakoztató hangverseny. — Leipzig. 22.20. Hangverseny. — Róma. 20.45. Zenekari hangverseny. — Stuttgart. 16.15. Hangverseny. — Zágráb. 17. Hangverseny. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17. Cigányzene. 19. Operaelőadás. 20.05. Jazzband.

Erdekes kulisszatitkok a néger táncsoda körüli bécsi harcokban.

Josephine Baker bécsi szereplését Marischka Hubert, az ismert bécsi színházigazgató és bonvivant akarja megghusítani.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Josephine Baker bécsi fellépésének hullámai egyre jobban tornyosulnak. Kiderült ugyanis, hogy a néger táncművész ellen Marischka Hubert, az ismert bonvivant a Teater an der Wien és a

Stadtheater igazgatója indított hajsztát. Marischka már egy fél év előtt ajánlatot tett Josephine Bakernek, hogy jöjjön Bécsbe és lépjen fel a Stadtheater revüjében. Baker azonban nem fogadta el Marischka ajánlatát, hanem leszerződött az évek óta zárva levő Ronacherhez, amely március elsőjén Baker vendégszereplésében akarta újra megnyitni kapuit. Marischka azonban bosszút esküdt, beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben hivatkozott arra, hogy a Ronacher megnyitása a többi színházak egzisztenciáját veszélyezteti és sikerült kieszközölnie, hogy a hatóságok megtagadják a színháznyitási engedélyt. Evvel párhuzamosan Marischka a kampóskezesekkel is összeköttetésbe lépett és azokat különböző fenyegetésekre bírta, amelyeket azok Baker fellépése esetére helyeztek kiállításba.

Az egész osztrák főváros fel van háborodva Marischka eljárása miatt és mozgalom indult meg annak érdekében, hogy Baker bécsi vendégszereplése számára más színházat szerezzenek. Müller Erich, a Johann Strauss-Theater igazgatója máris felajánlotta a színházat Bakernek, aki jelenleg a Semmeringen üdül és telefonon a következőket mondotta az aradi Közlöny bécsi szerkesztőjének:

Nem haragszom, csak igen-igen esodálkozom. Nem ezt vártam Bécsben. Nekem mind egy, én követelem a szerződés betartását s ha az impresszárióknak sikerül más színházat szerezni, úgy fellépek. Ha nem, akkor is ki kell fizetniük honoráriumomat, ami 100.000 schillinget tesz ki. Májusban Budapestre szerződtem és remélem, hogy ott nem leszek ilyen herce-hurcának kitéve. Hogy Pestről hová megyek, azt még nem tudom.

Stadtheater igazgatója indított hajsztát. Marischka már egy fél év előtt ajánlatot tett Josephine Bakernek, hogy jöjjön Bécsbe és lépjen fel a Stadtheater revüjében. Baker azonban nem fogadta el Marischka ajánlatát, hanem leszerződött az évek óta zárva levő Ronacherhez, amely március elsőjén Baker vendégszereplésében akarta újra megnyitni kapuit. Marischka azonban bosszút esküdt, beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben hivatkozott arra, hogy a Ronacher megnyitása a többi színházak egzisztenciáját veszélyezteti és sikerült kieszközölnie, hogy a hatóságok megtagadják a színháznyitási engedélyt. Evvel párhuzamosan Marischka a kampóskezesekkel is összeköttetésbe lépett és azokat különböző fenyegetésekre bírta, amelyeket azok Baker fellépése esetére helyeztek kiállításba.

Az egész osztrák főváros fel van háborodva Marischka eljárása miatt és mozgalom indult meg annak érdekében, hogy Baker bécsi vendégszereplése számára más színházat szerezzenek. Müller Erich, a Johann Strauss-Theater igazgatója máris felajánlotta a színházat Bakernek, aki jelenleg a Semmeringen üdül és telefonon a következőket mondotta az aradi Közlöny bécsi szerkesztőjének:

Nem haragszom, csak igen-igen esodálkozom. Nem ezt vártam Bécsben. Nekem mind egy, én követelem a szerződés betartását s ha az impresszárióknak sikerül más színházat szerezni, úgy fellépek. Ha nem, akkor is ki kell fizetniük honoráriumomat, ami 100.000 schillinget tesz ki. Májusban Budapestre szerződtem és remélem, hogy ott nem leszek ilyen herce-hurcának kitéve. Hogy Pestről hová megyek, azt még nem tudom.

A KULISSZÁK MESÉLIK...

Uj zeneszerző támadt a színháznál. — Csányi Máttyás legszebb dala. — Képes-e Uferini csodára? — A megszügyenített donjuan. — Kellemetlen nézeteltérés.

VAN ITT A SZÍNHÁZNAK a férfikarban egy fiatal növendék. **Kerekes Imrének** hívják. Hetényinél tanult. Ambiciózus fiatalember. Ha az ügyelő-csengő jelenést jelzett, a fiatal Kerekes mindig a zongorateremből robogott le. Mára aztán kiderült a rejtély, hogy miben is mesterkedik Kerekes a zongorateremben: a fiatalember komponálgatott a zongorán és végül is megirt egy tangót, amelyet átadott **Gellért Pálnak**, aki azonnal lejátszotta a dalt, megállapította, hogy a legszebb melódiája tangókkal teljesen egyenértékű, sőt a szintén Kerekes által hozzászerzett szöveg is egészen jó. Kitént még az is, hogy Kerekes charleston-motívumokat is szerzett, amelyek ugyancsak kitűnnek. **Nem érdekelt, hogy a fiatal növendék papjelölt volt** és ahogy mondani szokás, az utolsó pillanatban lépett a papsággal homlokegyenest ellentétben levő színészi pályára, míg most az is kiderült, hogy a fiatal növendék nemcsak színész-jelölt, hanem igen tehetséges komponista-jelölt is... **Egyelőre kiadót keres, hogy megtegye az első lépést a pályán felé...**

A SZERELEM RÓZSÁI-BAN van egy dal, Csányi-szerzemény, a „Belond-balladája”, amelyet **Deésy** énekel majd. Csányi ezt a dalt tartja élete legjobb kompozíciójának. Valóban nagyon szép, értékes munka ez a dal, amely annyira szívéhez is kötött Csányinak, hogy meghagyta barátainak, színészeknek:

— **Ha majd egyszer ti kísérték engem és nem én titeket, akkor ezt a dalt „halljam” a sírom felett...**

A SZÍNHÁZI PÉNZTÁRNÁL lestük el ezt a kis históriát: Jön egy ur és jegyet vált Uferinihez. Két jegyet vesz. Nyilván magának és a feleségének. Közben eszébe jut valami és így szól **Baricsnéhoz**, a pénztárosnőhöz:

— **Igaz, kérem, hogy Uferini egy lovat is el tud tüntetni?**
 — **Igaz, kérem!**
 — **Csak lovat? Embert nem?**
 — **De igen. Embert is...**
 — **Hát akkor kérek még egy jegyet...**
Próba — szerencse... Elhozom az anyósomat is...

EGY FIATAL SZÍNÉSZ irgalmasan nagy nőcsábásznak tünteti föl unós-unalan magát a színháznál: női szíveket reggelizik, ebédel és vacsorál. **Kun Dezső** elhatározta, hogy megtépázza az ifjú barátunk diósóságát. Ma épen kapóra jött, hogy a „Don Juan” egy kis nővel ott sétált a hátsó színházbejáró előtt. A legkomolyabb ábrázattal odalép az ifjuhoz **Kun** és ezt mondja neki:

— **Nézze, most már tovább nem várhatok, kérem vissza az ingemet...**
 A legény belepirul, belősapad... **Kun** így folytatja:
 — **Na látom, hogy resteli a dolgot. Hát holnapig magán maradhat...**
 A kis hölgy sarkon fordult. Az ifjú ve-

zeklő bűnbánást ígért: lemond a nőcsábászatról, vagy legalább is nem dicsekszik vele többé.

KÖZISMERT ARADI BANKEMBER be szokott látogatni esténként az öltözőbe és tegnap azt mondja **Győzőnek**:

— **Érdekes, a színház nekem nem nyújt örömet...**

Győző haladéktalanul válaszolta:
 — **Látja, igazgató ur, nekem ugyanilyen esetem van a bankokkal...**

PROTEZSÁLTAK Hetényihez a minap egy színésznő-jelöltet, akít azonban Hetényi nem használhatott. Ma főnőjárt a színháznál a protektor s megkérdezte Hetényit, hogy miért nem alkalmazhatta a kis nőt? Hetényi azt felelte:

— **Nézeteltérés miatt...**
 — **Nézeteltérés? Önök között volt?**
 — **Dehogy! Önagsága két szem között.**

EGY ARADI UJSÁGÍRÓ tévedt be ma délelőtt a kulisszák mögé és azon vitaközlött **Kummal**, hogy **ki keresi legkönnyebben a pénzt**. Főszereplők rengeteg példát, végül azt mondja az ujságíró:

— **Én mégis csak azt mondom, hogy ti, színészek keressétek a pénzt legkönnyebben...**
Kun épen nagy beszédet akart kivágni a színész idegölő, fáradságos munkájáról, amikor az ujságíró félbeszakította:
 — **Ne beszélj, kérlek. Talán tagadod, hogy nem játszva keresed a pénzt?**... Erre nem szólhatott semmit **Kun**, de az ujságíró me-rekült.

Tarján.

Irodalom és művészet

Aradi szerző nagy sikere Pesten.

Martos Ferenc legújabb operettje a budapesti **Király Színházban**.

(Arad, február 9.) Két frakkos ur, két kitűnő magyar szerző jelent meg a múlt héten a pesti rivaldák fényében. **Martos Ferenc** és **Szirmai Albert** „Éva grófnő” című operettjét mutatta be igen nagy sikerek között a budapesti Király Színház. Bűnünket aradiakat főként **Martos Ferenc** érdekel ebből az alkalomból, mert hiszen az országos hírnű librettista aradi származású és innen került fel Pestre, sikerei színhelyére hosszú évekkel ezelőtt. Mert bizony **Martos Ferenc** már vagy 25 éve tartozik a „beérkezettek” közé. Csak nemrégiben ünnepelte meg a magyar színházi világ ezt a nevezetes dátumot a „Bob herceg” jubileumával kapcsolatban, de a szerény és nobilis író kibújt az ünnepeltetés alól. Az operettje jubilálhatt. Ő nem. Ez persze nem változtat azon a tényen, hogy **Martos** negyedszázada szolgálja a magyar kulturát, vagy talán még régebben, hiszen a finom és csendes miniszteriumi tisztviselő — mert **Martos** civilben az — két prózai darabot is írt operettjei előtt, amik szárnyra kaptak nevét. A „Bob herceg” nagy sikerét csakhamar követte a többi: az „Aranyvirág”, amivel a Király Színházat nyitották meg, a „Gül baba”, a „Jánoska”, a „Leányvásár”, a „Szibill” — két magyar világsiker — a „Kis gróf”, a „Zsuzsi kisasszony”, a „Lili bárónő”, a „Cigánygrófnő”, az „Annabál”, az „Alexandra” és sok más híres operett.

A sok munka és a világra szóló siker nem hagyott nyomot **Martos** frissességén és szeretetreméltóságán. Ma is a régi, finom író, csak ép a hajába vegyült párt ezüstszál és közben háztulajdonos lett Budán. A **Margit** hid közelében van finom ízléssel berendezett családi háza és most itt írja új műveit, nagybárára **Szirmai Alberttel**, a kiváló magyar zeneszerzővel együtt.

* Az aradi színház műsora. Péntek este 8 és fél órakor: Uferini mester és teljes társulatának vendégjátéka. (Bérletszünet.) Szombat délután

JOHN GILBERT

a legkiválóbb filmszínész, a női szívek bálványa.

Első nagy sikere Aradon dec. 10-án

„KAMELIÁS HOLGY”-ben.

Második nagy sikere Aradon jan. 15-én.

„Asszony és Ördög”-ben.

Legközelebbi utolérhetetlen alakítása febr. 13-tól

„Egy nemzet bálványa”-ban.

Fanatet világláger!

Erdélyi premier az Erzsébet mozgóban

5 órakor: Koidusgróf, operett. (Féltelnyárrakkal.) Szombat este fél 9 órakor: Uferini mester és teljes társulatának vendégjátéka. (Bérletszünet.)

* Uferini mester bemutatkozott. Alfredo Uferini bűvészetében zseniális művész. Ez a legkritikusabb értelmezésben is való megállapítás. Káprázatos mutatványok, egyik a másik után, guzsba köti az érdeklődő figyelmet és csak taps, sok taps, mintegy álomból való felébredés után. Tul az egyszerű kézügyességen, a szemfényvesztés és az egyenesen megmagyarázhatatlan titokzatosságok utjain tépi le a produkciót Uferini és játszi könnyedséggel kötve csokorba, dobja oda közönségének: látsátok és csodáljátok. Szinte semmiben sem marad mögötte fia, a fiatal Uferini. És ami a fő: mindketten végtelen szimpátiával tolmácsolják tudományukat, nem kérkednek mint vásári kóklerék a hókusz-pókuszokkal, hanem illuzionista bűvészetükben művészi finomak. „Egy hírlap különös története, álomtáncosnő, kanári az égő villanykörteben, szellemek balettje, az aranygolyó, mindenüti pénz: a második „én”, az eltüntetett ló” címekeket viselő mutatványokat emeljük ki a három tagra oszló műsoruk rengetegéből, amely a legkelembesebben szórakoztató és valóban érdemes arra a nagy érdeklődésre, amely telt házat teremtett ma este a színházban. Sok-sok elismerés, taps, csodálat jellemezte Uferiniék mai premierjét. Valóban kellemes, értékes este volt. (—6).

* Galetta Ferenc revüje az aradi színházban. Az aradi színház már hetek óta készülődik nagy ambícióval a szezon legközelebbi slágerére, amely egyben eredeti bemutató is lesz. Az új szenzáció egy revü, amit aradi szerzők írtak. A címe: „A szerelem rózsái.” Ez a revü semmiben sem hasonlít műfajtársaira, mert érdekes és fordulatos szövegek könyve is van, hiszen az **Jókai Mór Shirin** című novellája nyomán készült, s azt **Galetta Ferenc** dolgozta át színpadra. Gyönyörű zene teszi egész szövegeket, amelynek sikeres színrehozatala érdekében a színház legjobb erőit állítja sorompóba. **Lengyel Irénnel**, **Betegh Bébyvel** és **Galetta Ferenc** az élén, aki egyben, mint rendező is bemutatkozik ez alkalommal a közönségnek. **Győző Alfréd**, **Szendrey Misi**, **Deésy Jenő**, **Kun Dezső** játszanak még az új revüben, amelyben fellép egy nagy balettkar, új görbök, úgy, hogy a nagy siker mindenképpen biztosítottak látszik. A bemutató e hó 16-án lesz és az igazgatóság a nagy érdeklődésre való tekintettel, már hétfőtől kezdve árusítja elővételben a jegyeket, a revü premierjéhez, amit mindenkinek meg kell néznie Aradon.

* Az aradi színházi iroda hírel. Uferini mester, a világhírnű többszörösen kitüntetett illuzionista és teljes társulata csütörtöki bemutatkozó előadásával tökéletesen meghódította Arad közönségét. Amit ez a szellemes és rokonzenes művész produkált, az minden képzeletet felülmúl. A rejtélyek és csodák revüje néven mutatja be 35 képben a csodásnál-csodásabb illúziós produkciókat, amelyekből a következő emelendők ki: Repülő keztyűk, A vízzel telt fejű ember, Kanári az égő villanykörteben, Szellemek balettje, Uferini megbabonázott állatkertje, Egy élő ember átfurása, Az életre kelt ruhák, Amerika szenzációja. Uferini még pénteken, szombaton és vasárnap lesz az aradi közönség vendége. — Szombat délután fél helyárok mellett tart előadást a színház. Ez alkalommal a nemrég nagy sikerrel felújított, bájos muzsikájú **Ascher**-operett, a „Koidusgróf” kerül színre ugyanabban a szereposztásban, mint a tetszéssel fogadott **rep-rizen**.

U R A N I A B A N	Kettős műsor	5,
	Tudományos felvételek	7
	Amazonas folyó	és
	és vad vidékéről.	9
	Est követi:	ó
	főszerepben	P
LYA de PUTTY-val	a	
Natasa	k	
vagy a császár parancsára.	o	
gyönyörű orosz legenda	P	

* Az aradi Armonia-dalegylet hangversenye. Az aradi „Armonia” román dalegylet február 17-én este és 19-én délután, az aradi színházban előadást rendez. Az ambiciózus dalegylet műsorán a híres dán munka: a „Craiana lelelor” és a pompás Alexandri Vasilie-Porumbescu Ciprian operett: a „Craïnou” szerepel. Stoinescu Sándor dr. és Lipovan Atanasiu állnak a rendezés élén; az érdekes művészi esemény iránt városszerte nagy az érdeklődés.

* Szabó Dezső új regényének címe: Szabó Dezső. Budapestről jelentik: Szabó Dezső, a különös viselkedésű és életfelfogású magyar író a következő szenzációs nyilatkozatot tette az egyik újságról: Egy nagy regényen dolgozom. Ez lesz talán a legszebb, dinamikára érzve legnagyobb arányú. Címe: „Szabó Dezső”. Irta Szabó Dezső. Ezenkívül a zsidókérdésről írok rövidesen egy hosszabb tanulmányt. A zsidókérdést most már abszolút is-

merem és kialakult arról a véleményem. Ennek a kérdésnek megoldása lehetséges: ha paktumszerűen kiszorítjuk mindkét oldalról az eddigi hazugságokat és a magyar és zsidó fajt egyesítjük bizonyos közös célok megvalósítására. A zsidó lemond arról, hogy nincsen külön faji hovátartozása, a magyarok pedig lemondanak az asszimiláció gondolatáról. Elitélem a zsidók elleni numerus klauzust, de követelem, hogy annak a fajnak, amely ezer esztendeje el a „numerus klauzuszban”, szintén adjanak jogokat. És ez az ezer éve elnyomott faj: a magyar. A zsidó a magyarságra nézve csak érték. Ha a zsidó író — bár zsidó pszichét kifejező — magyar nyelvű munkát ír, az csak óriási nyereség nekünk. Az ilyesmi a magyar nyelv diadalát jelenti. A zsidó psziché különben is egy tekintetben még tökéletesebb, mint a magyar, mert átfogóbban nevelődött rá az univerzális problémák meglátására.

KÖZGAZDASÁG.

Megszűnt a devizaforgalom korlátozása.

Tízezer lejig engedély nélkül vásárolható valuta és deviza.

(Az Aradi Közlöny hucuresti tudósítójának távirata.) Megbizhatónak jelzett helyről érkezett híradás jelenti, hogy a Banca Nationala — valószínűleg külföldi befolyásra — visszavonta legutóbb kiadott, a devizaforgalom megszorításáról szóló rendelkezéseit. A visszavonás azt jelentené, hogy a bankok 10.000 lej erejéig, minden előzetes engedély nélkül, szolgálatot nyújthatnak ki ismét devizákat és valutákat. Érdeklődünk

ma aradi bankkörökben, hogy Aradra is megérkezett-e már a széles körökben örömet keltező rendelet. Érdeklődésünkre azt a választ kaptuk, hogy Aradra még nem érkezett az állítólag már érvénybe is lépett új rendelet híradása, de nem lehetetlen, hogy holnap délelőtt már közli a Banca Nationala aradi fiókja a bankok vezetőivel a devizaforgalmat enyhítő rendeletet.

Zürichben 3.19.50, Párisban 15.65 alej

Helyi valutaárak. (Február hó 9.)
Kifizetések: Berlin 39.15, Newyork 163.90, London 798.50, Páris 6.44.50, Milánó 8.63.50, Prága 4.86.50, Budapest 28.70, Zágráb 2.89, Bécs 23.12, Zürich 31.57. — Áru: Márka 39, dollár 163.50, angol font 795, francia frank 6.50, olasz líra 8.65, cseh korona 4.85, pengő 28.80, dinár 2.85, osztrák schilling 23.20, svájci frank 31.50. — Pénz: Márka 38.50, dollár 162.50, francia frank 6.40, olasz líra 8.55, cseh korona 4.80, pengő 28.60, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31.30. — Iránzat: Szilárd.

Zürichi tőzsdenyitása. (Február hó 9.)
Berlin 124, Amsterdam 209.40, Newyork 519.90, London 2533, Páris 20.42.50, Milánó 27.52, Prága 15.41, Budapest 90.85, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 3.19.50, Varsó 58.25, Bécs 73.20.

Zürichi tőzsdezárlat. (Február hó 9.)
Berlin 124, Amsterdam 209.37.50, Newyork 519.92.50, London 2533.12, Páris 20.42.25, Milánó 27.51, Prága 15.41, Budapest 90.85, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.19.50, Varsó 58.25, Bécs 73.20.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Február hó 9.)
Devizák: Páris 6.42.50, Berlin 38.90, London 795, Newyork 163, Milánó 8.64, Zürich 31.40, Bécs 22.90, Prága 4.81, Budapest 28.50. — Valuták: Napoleon 647, márka 39.10, leva 1.19, török líra 0.83.50, angol font 792, francia frank 6.62, svájci frank 31.50, olasz líra 8.70, drachma 2.15, dinár 2.85, dollár 162, lengyel zloty 18.30, osztrák schilling 23.13, pengő 28.50, cseh korona 4.80.

— Csőd egy aradmegyei kereskedő ellen. Ornstein Árpád táblabíró, csődtanácsi elnök, ma megnyitotta a csődöt Reisz Salamon cermei kereskedő és téglagyáros ellen. A csődöt az aradi Radó és Társa, Szécsi és Társa, az Aradi Kötszövetség, a Tabara timisoarai gyárvállalat, egy siblii cég, az aradi Confectio r.-t., valamint Grünberger és Várnai oradeal cégek kérték. Reisz csődbejutását az okozta, hogy kezességet vállalt fizetésképtelen sógoráért. Reich Sándor salontai kereskedőért. Kezességi kötelezettségeinek azonban nem tudott eleget tenni. A kereskedő passzívát meghaladják a másfél milliót. A csődbíróság csődtömeggondokul Faur Péter dr. sebisi ügyvédet, helyettesévé pedig dr. Grigorovicu aradi ügyvédet nevezte ki. A bejelentési ha-

tárnapot április 12-ében állapították meg, míg a bejelentések érvényesítése április 30-án lesz.

— Házadókivetések Aradon. Az aradi pénzügyigazgatóság közli, hogy a helyszínen működő ház- és földadó kivető bizottságok pénteken a következő uccákban jelennek meg: Az V. számú bizottság a Dorobantilor-uccában; a VI. számú bizottság a Bulv. Dragalina és Av. Georgescu-uccákban; a VII. számú bizottság pedig a Maros-parton és a Cetatea Veche (Ovár-téren). A bizottságok felkérlik a háztulajdonosokat, hogy a házvételről szóló és a bérleti szerződéseket, valamint az egy százalékos lakbérilleték lerovását igazoló nyugtát és jegyzőkönyvet, a saját érdekükben tartsák kéznél és az illető bizottság kérésére mutassák fel.

— Tenyészállatvásár Grabácon. A temes-torontálmegyei prefektúra 2189—928. szám alatt a sváb gazdasági egyletnek Grabácon egy tenyészállatvásár megtartását engedélyezte febr. 26-ra. Az elmúlt évek tapasztalatai megalapozták ennek a tenyészállatvásárnak jó hírnevét, mely kedvező alkalmat nyújt elsőrangú tenyészállatok beszerzésére. A grabáciak szíves vendégszeretete lehetővé teszi, hogy a tenyészállatvásárt látogató idegenek jószággal számára állások állnak rendelkezésre. Hogy azonban a szükséges előkészületeket idejében meg lehessen tenni, szükséges, hogy a résztvevni szándékozó vendégek ebből számú dékukat legkésőbb február 19-ig a sváb gazd. egylet grabáci fiókegyletének elnökénél, Bücher Miklósnál írásbelileg bejelentésük. Bejelentendő továbbá a banketten való részvétel, melynek ára terítékenként 70 lej. Előzőleg egy ismerkedési-est van tervbe véve, melyre ezután is meghívotnak az összes vendégek. Az állatok felhajtása vasárnap reggel 7—8 között történik. Felhajtási díj: tenyészmen után 100 lej, növendékmén után 60 lej, tenyészkancaik csikóval 60 lej, 3 éves kancaik után 40 lej, csikók után 20 lej, tenyészbikák után 100 lej, növendékbika után 15 lej, 15 hónapos korig 40 lej, tehének után 40 lej és üszök után 40 lej. A zsüri működése reggel 8 órakor kezdődik. A zsüritagok ezután is felkérteknek pontos megjelenésre, hogy az állatok megbírálása idejében befejezhető legyen. A kiállítás ünnepélyes megnyitása délelőtt 9-kor lesz, majd a zsüri által megítélt díjak kiosztása következik. Ez alkalomkor a díjjal kitüntetett állatok elővezetendők, azok tulajdonosai pedig felkérteknek, hogy délután 3-ig Grabácon maradjanak állataik megtekintése és fényképezése céljából.

ERZSEBET MOZGO.

Erdélyben premier. (Fáhamet film.)
A vigjáték filmek fejedelme.
Ma d. u. 8, 7 és este 9 órakor
„Mégjött a gölya.”
Főszerepben: HAROLD LLOYD.
Este 9 órakor 5 lejjel emelt hely-
árak. Elővételi pénztár d. u. 3-tól
Ha! Egy nemzet bálványja John Gilberttel

Aradi urileány megrontói a bíróság előtt.

Az aradi kórház két volt ápolójának bűnpöre.

(Arad, február 9.) Az aradi törvényszék Antonin Moldovan bűntudománytanácsa ma zárt tárgyaláson foglalkozott Bold Mihály és Macutiu János volt aradi kórházi ápolók bűnpörével, akik ellen — mint annak idején megtört — K. I. aradi urileány feljelentése alapján erőszakos megerőltetés miatt indult meg a bűnügy eljárás. K. I. idegbeteg urileány ugyanis 1927. júliusában az aradi kórház elmebeteg osztályára került ápolás végett. Pár hónap múlva a leány gyógyultan hagyta el az osztályt, szülei kétségbeesésére azonban ebben az időben az anyasor félreismerhetetlen jelei kezdtek mutatkozni rajta és a szerencsétlen teremtés rövidesen egy fiúgyermeknek adott életet. K. I. ekkor sirva vallotta be anyjának, hogy az elmebeteg osztályon két ápoló — Bold és Macutiu — erőszakot követtek el ellene. Az ügyészség a btk. 232-ik paragrafusába ütköző és be nem számítható állapotban levő nő erőszakos megerőltetése címén emelt vádat a két ápoló ellen és a mai főtárgyalásra a törvényszék több tanút és hat aradi orvost — és még dr. Moldovan János kórházi igazgató-örvost, dr. Albu István klinikai igazgató-örvost, Bradean Athanas dr. vármegyei orvosot, dr. Krausz, dr. Copaceanu és dr. Dragan orvosokat — mint szakértőket hallgatott ki. A tanakmányítások esti 6 óráig elnyúltak, mire Antonin elnök tárgyalást szombat délelőttre napolta el, amikor a vád- és védbeszédekre és előreláthatólag az ítélelhozatala kerül sor.

Szerelmem mindhalálig.

Megdöbbentő szerelmi tragédia egy temesmegyei községben.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Megrázó szerelmi tragédia játszódott le tegnap a Timisoara közeiben fekvő Ság községben. Egy negyvenéves özvegy a Temesbe vetette magát, mert szeretője más nőt vett el feleségül. Az öngyilkosság előzményei a következők:

Pechler Mátvás 45 éves sági gazda egyike volt a falu leggazdagabb birtokosainak. Három évvel ezelőtt, amikor özvegyen maradt, el kezdett udvarolni egy Loch Mária nevű 40 éves sági asszonynak, aki vagy egy év óta szintén özvegyességre jutott. A két ember között nagy szerelmem fejlődött, amely persze telve volt összezördülésekkel is. Pechler többször hangzottatta a faluban, hogy ő elvonná Loch Máriát, mert úgy érzi, hogy nem tud nélküle élni, csak az a baj, hogy az asszony teljesen szegény és három kis gyermeke is van.

Pechler azonban nem tartotta be szavát, hanem pár nappal ezelőtt egy módos özvegy asszonnyal jött meg valahonnan Ságra és kijelentette, hogy azt feleségül veszi. Loch Mária öngyilkossággal fenyegetőzött, de Pechler nem vette komolyan a dolgot és tegnap délelőtt öltár elé vette új asszonyát. Loch Mária erre örült sikoltozásokkal rohant végig a falun és a Temesbe ugrott. Eszméletlenül húzták ki a jeges hullámokból és ép akkor hozták el a templom előtt, amikor Pechler kijött onnan új feleségével. A jelenet borzasztóan hatott rá. Karjába vette a új szeretőjét és úgy vitte haza. Azóta minden idejét mellette tölti, elhagyva új asszonyát. Loch Mária állapota válságos, Pechler pedig arra kéri az orvosokat, hogy mentse meg szeretőjét, mert még mindig őt szereti és nem tud nélküle élni.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

APRO HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DUÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40. vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kiánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az oivan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszhélvéggel ellátott kérdézőközlésekre válaszolunk. Ajánlatok, leltés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Sajtkészítők figyelmébe!!
A legkifűnőbb sajt a sekvái tajoltóval készül. Hatásos, nem romlandó készítmény. **EGGER & Co. R-T. vegyészeti gyár, Ciuj.** Ugyaneit kapható a Sajtkészítés kézikönyve 20 lej előzetes beküldése ellenében.

SZELLEMI BARÁTNAK levele van az Aradi Közlöny kiadójában Gézától. kérem átvenni. 812

LAKÁS.

KERESÜNK azonnalra egy különbefáratu kétágyas butorozott szobát, fürdőszoba használattal belvárosban. — Cim Aradi Harisnyáipar. Str. G. László No 17. 809

Kilencvenhat lejért - lakást,
ellátást, vagy alkalmazást hirdethet, eredményt ér el, ha kockahirdetést ad fel.

ALKALMAZÁS.

SOFFÖR mechanikus, alkalmazást keres Cim Str. Florilor 48. 806

MAEOMKEZELŐI KILÁST keres február 15-re esetleg március 1-re malmászatban teljesen jártas egyén. Kiss, Sándor Tauti. 807

MINDENES főzőnő, rendes, megbízható kerestetük Bulv. Carol 37. II. 14. Jelentkezés 1-5-ig. 813

PERFEKT magyar gép- és gyorsírónőt felvesszünk. Ajánlatokat „Helyesírás” felcírére Rudolf Mosse hirdetőbe kérünk. 10500

MINDENES főzőnő felvétetik. Piaza Avram Iancu (Szabadság-tér) 7. II. em. 10500

VÉTEL ÉS ELADÁS.

VESZEK 16 áron keleti perzsaszőnyegot Papp László, Str. Baritiu (Rákóczi-u.) 23. 789

BÖRGARNITURA, rézágyak, háló, ebédlő, uriszoba szalon berendezések, antik szalonok, antik szekrények, szőnyegek, íróasztalok, fotelok, paravánok, szamovárok, antik órák, diványok, régi kredenc, fall vitrin, üvegszekrény, sörös szervise, festmények, besszarábial szőnyeg, ágynemű, asztalnemű, dupla ágyterítő, storeok, téli kabátok, férfi öltönyök, zsúr asztalkák, zongorák, kézimunkák stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

EBÉDLŐ, képek, régiségek még egy hétig eladók. Bulv. Carol I. No. 75. 816

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományiba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

VESZEK antik poharakat, márkás porcellánokat, antik órákat. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 400

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

HARISNYA 20 lejtől 145 lejig! Férfi és gyermek harisnyák 16 lejtől. Női keztyűk 45. — lejtől! Nadrágok 55 lejtől, csizma 25. — „D. M. C.” hímzőpamut 4 lej. „D. M. C.” horgoló Str. Eminescu 10. 24 lejtől számonként. Csipkék ezerféle mintázatban! Bővídárak legolcsóbban! (Deák Ferenc-u.)

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

INGATLAN.

BELVÁROSBAN 90 négyszögöl telek raktárépülettel eladó. Bővebbet Sárosonál. Str. Episc. D. Radu (Magyar) 5. 735

HÁROM UCCARA SZÓLÓ SAROK MÁGÁNHAZ lól bevezetett vegyeskereskedéssel és trafikkal, csukott folyosóval, mosókonyhával, szép nagy konyhával, villany és vízvezeték bevezetve, szivattyus kut, virágos udvar, 10 méteres faszín, dísznőöl stb. haláleset miatt eladó Str. N. Bogdan 12a. (Fácán- és Angyal-ucca) sarok. 808

A színház közelében nagyforgalmu **vendéglő** teljes felszereléssel, előnyös feltételek mellett eladó. Bővebbet: Györfly „Mures” irodájában Str. Unirel 13

**KÁVÉHÁZAKBAN,
VENDÉGLÖKBEN,
ÉTTERMEKBEN
KÉRJE MINDIG AZ
ARADI KÖZLÖNYT**

ALKALMI

ajándék tárgyak
olcsón szerezhetők be

SALGÓNÉ

bizományi üzletében Arad, Str.
Horia (Széchenyi-ucca)
Neuman palota.

Eladó keveset használt **vaseszterga pad** 1 méter esuestávoiságu Bul. Reg. Ferd. No. 28. (Boros B.-tér). 815

Képek keretek villanyerőre berendezett speciális képekerező műhely. Ovál, kerék és blondel keretek minden méretben és kivitelben. Freiman József Arad, Str. Bratlanu 9.

Rossz villanyégők! becsesrelése garantált gyári ut észre törött üveg és porcellán tárgvak szak-szerű ragasztása, üvegezést és képekerezést legolcsóbban vállal Aradon a „MOTORICA” volt Asztalos Sándor-ucca 12. 2204

Bankölcsönök aradi házakra, környékbeli földekre betáblázás mellett előnyös feltételekkel vagy kézzialogra (ékszer, ingóság) gyorsan folyósítatok. **HAASZ ALBERT** irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

Maculatura papír 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

A téli menetrend.

ERVÉNYES OKTÓBER 16-TÓL.

Arad — Tövis — Bucuresti:

expressz ind. 1.03 érk. 5.40 érk. 16.50
személy ind. 4.25 érk. 12.35 érk. —
or. expr.* ind. 7.14 érk. 11.33 érk. 22.15
személy ind. 14.55 érk. 22.09 érk. —
gyors ind. 17.13 érk. 22.27 érk. 10.00
személy ind. 21.40 érk. 5.17 érk. —

* Orient-expressz közlekedik hétfőn, csütörtök és szombaton reggel.

Bucuresti — Tövis — Arad:

személy — ind. 16.35 érk. 0.15
expressz ind. 12.45 ind. 0.43 érk. 5.47
személy — ind. 23.35 érk. 7.13
gyors ind. 29.05 ind. 7.45 érk. 13.20
személy — ind. 6.40 érk. 14.25
or. expr.* ind. 8.30 ind. 18.59 érk. 23.18

* Orient-expressz közlekedik hétfő, szerda és péntek éjjel.

Arad — Curtici — Lökösháza:

személy ind. 0.50 érk. 1.16 —
expressz ind. 6.14 érk. 6.33 érk. 7.40
személy ind. 7.20 érk. 7.46 —
személy ind. 8.54 érk. 9.20 érk. 10.38

gyors ind. 13.55 érk. 14.14 érk. 15.27
személy ind. 14.30 érk. 15.05 —
személy ind. 18.04 érk. 18.30 érk. 19.48
or. expr.* ind. 23.37 érk. 23.56 érk. 0.43

* Orient-expressz közlekedik hétfő, szerda és péntek éjjel.

Lökösháza — Curtici — Arad:

expressz ind. 23.10 ind. 0.22 érk. 0.40
or. expr.* ind. 5.52 ind. 6.34 érk. 6.51
személy — ind. 6.45 érk. 7.29
személy — 7.10 ind. 8.27 érk. 8.53
személy ind. 11.02 ind. 11.32 érk. 11.58
gyors ind. 15.28 ind. 16.30 érk. 16.48
személy ind. 17.14 ind. 18.31 érk. 18.57
személy ind. 20.05 ind. 20.40 érk. 21.06

* Orient-expressz közlekedik hétfő, csütörtök és szombat reggel.

Arad—Pécska—Battonya: Aradról ind.
személy 5.10, személy 6.30, gyors 10.18, vegyes 15.30, személy 19.20. —
Pécskára érkeznek: személy 5.55, személy 7.15, gyors 10.47, vegyes 16.15, személy 20.05. —
Battonyára érkeznek: személy 8.09, gyors 11.37, vegyes 17.39, személy 21.17.

Battonya—Pécska—Arad: Battonyá-

ról indul: személy 22.31, személy 10.56, gyors 12.40, vegyes 19.20. —
Pécskáról indul: személy 23.30, személy 6.23, személy 11.59, gyors 13.47, vegyes 20.36.
Aradra érkeznek: személy 0.14, személy 7.10, személy 12.45, gyors 14.15, vegyes 21.22.

Arad—Timisoara: Aradról indal: szv.
1.05, gyors 6.10, személy 7.36, személy 10.41, személy 15.05, gyors 17.05, szem. 20.30. —
Temesvárra érkeznek: személy 2.33, gyors 7.25, személy 9.05, személy 12.09, személy 16.34, gyors 18.19, személy 22.00.

Timisoara—Arad: Temesvárról indul:
gyors 23.10, személy 4.25, személy 6.25, személy 8.05, gyors 12.17, személy 13.55, személy 19.50. —
Aradra érkeznek: gyors 0.25, személy 5.55, személy 8.00, személy 9.40, gyors 13.35, személy 15.26, személy 21.20.

Arad—Oradea: Aradról indul: személy
0.55, gyorsmotor 6.20, személy 10.16, személy 15.48. —
Nagyváradra érkeznek: személy 5.15, gyorsmotor 9.30, személy 14.45, személy 20.50.

Oradea—Arad: Nagyváradról indul:
személy 19.15, személy 5.35, személy 12.20, gyorsmotor 16.50. —
Aradra érkeznek: személy 0.10, személy 10.15, személy 16.43, gyorsmotor 19.50.

Arad—Brád: Aradról indul: személy
7.30, személy 11.45, személy 16.06, gyors motor 18.40. —
Brádra érkeznek: személy 13.55, személy 17.40, személy 22.30, gyorsmotor 23.10.

Brád—Arad: Brádról indul: személy
23.30, gyorsmotor 4.40, személy 7.45, személy 14.00. —
Aradra érkeznek: személy 5.57, gyorsmotor 9.00, személy 14.10, személy 20.20.

Arad—Jimbolia: Aradról indul: vegyes
10.00, személy 15.27. —
Jimboliára érkeznek: vegyes 14.22, személy 18.50.

Jimbolia—Arad: Jimboliáról indul: szemé
ly 3.50, vegyes 14.50. —
Aradra érkeznek: személy 7.25, vegyes 20.06.

Arad—Otlaka: Aradról indul: szem.
17.20. —
Otlakára érkeznek: szem. 20.05.

Otlaka—Arad: Otlakáról indul: szemé
ly 10.20. —
Aradra érkeznek: személy 13.17.